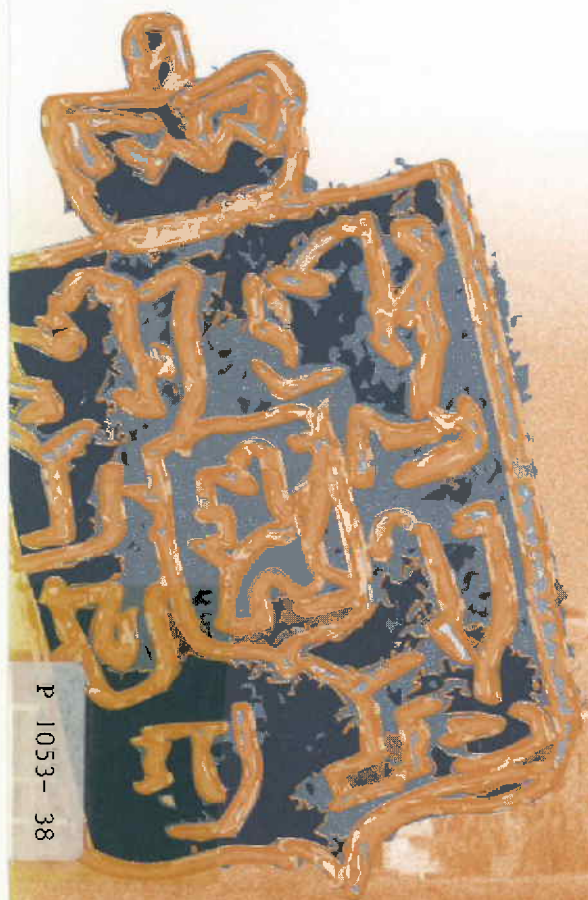
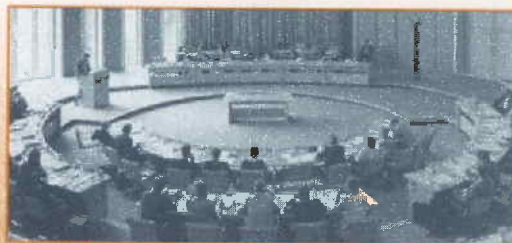

Provincie
Limburg

1053-38 (2e)

RICHTLIJNEN

VOOR HET MILIEU-EFFECTRAPPORT GLASTUINBOUWLOCATIES NOORD- EN MIDDEN LIMBURG

INHOUDSOPGAVE

	pag.
- Hoofdpunten van de richtlijnen	2
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	4
2.1 Probleemstelling	
2.2 Doel	
2.3 Besluitvorming	
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	7
3.1 Algemeen	
3.2 Ontwikkelen van locatie-alternatieven	
3.3 Nulalternatief	
3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief	
4. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en gevolgen voor het milieu	10
4.1 Algemeen	
4.2 Bodem, grond- en oppervlakte water	
4.3 Ruimtegebruik	
4.4 Landschap, archeologie en cultuurhistorie	
4.5 Ecologie	
4.6 Verkeer en vervoer	
4.7 Lucht, geluid en licht	
4.8 Energie	
4.9 Woon- en leefomgeving	
5. Vergelijking van alternatieven	17
6. Leemten in informatie	17
7. Evaluatieprogramma	18
8. Vorm en presentatie	18
9. Samenvatting van het MER	18

Bijlage:

Lijst van insprekers en binnengekomen inspraakreacties

HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN

Hoofdpunten van de richtlijnen zijn:

- Het MER dient in te gaan op de behoefte aan glastuinbouwgebieden (omvang) en het ambitieniveau voor de ontwikkeling van deze gebieden.
Daarbij dient ingegaan te worden op de milieuvoordelen van projectmatige ontwikkeling ten opzichte van ontwikkeling door vrije vestiging.
- Het MER dient een zorgvuldige selectie te geven van locaties op basis van een programma van eisen. Milieu- en duurzaamheidsaspecten moeten uitdrukkelijk een rol spelen naast de economische en bedrijfstechnische. Er moet een duidelijke scheiding zijn tussen keuzen op locatie- en inrichtingsniveau.
- Alternatieven kunnen meerdere locaties omvatten. De samenstelling van alternatieven uit locaties dient goed te worden gemotiveerd, evenals de keuze van de inrichtingsvarianten per locatie.
- Het accent moet bij de beschrijving en vergelijking van milieuaspecten liggen op aspecten die van belang zijn voor de locatiekeuze zoals deze gemaakt zal worden in het POL. Mogelijk optredende effecten veroorzaakt door glastuinbouw die de locatie-keuze niet beïnvloeden worden alleen daar waar zinvol kwantitatief uitgewerkt.
Helder moet worden aangegeven hoe de milieugevolgen zijn gemeten en vergeleken. Toetsingscriteria moeten worden gemotiveerd.
- Het MMA dient uit te gaan van het maximaal haalbare ambitieniveau voor de milieukwaliteit en voor de inpasbaarheid in de landschappelijke en ecologische structuur.

1. INLEIDING

Het college van Gedeputeerde Staten van Limburg heeft het voornemen de glastuinbouw in de omgeving van Venlo, conform het Structuurschema Groene Ruimte te ontwikkelen. Daartoe zal een afweging van locaties plaatsvinden voor projectmatige vestiging van glastuinbouw. De geselecteerde locaties zullen in het Provincie Omgevingsplan Limburg (POL) worden vastgelegd als "zoeklocatie projectmatige glastuinbouw". Gedeputeerde Staten van Limburg hebben besloten een milieuprocedure te starten omdat bij projectmatige vestiging voor glastuinbouw wordt uitgegaan van een totale oppervlakte van ca. 250-500 ha. Het is daarvoor waarschijnlijk dat specifieke locaties de drempel voor m.e.r.-plicht van 100 ha zullen overschrijden.

Bij brief van 9 september 1999 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (mer) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het milieueffectrapportage-procedure. De mer-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Provinciale Gereguleerder van de Milieu (nr. 175) op 13 september 1999.

Het doel van deze Richtlijnen is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten en het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de keuze van locaties voor (projectmatige) vestiging van glastuinbouw mee te wegen. De richtlijnen zijn opgesteld op basis van de advies-richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage en de binnen gekomen inspraakreacties.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste:

"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste:

"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

2.1 Probleemstelling

In de startnotitie wordt aangegeven dat, ondanks de gunstige voorwaarden in het streekplan en in bestemmingsplannen, er moeilijkheden optreden bij het vinden van geschikte vestigingslocaties voor met name grootschalige glastuinbouwbedrijven. Om die reden vindt momenteel een verkenning van de ontwikkelingen in de glastuinbouw plaats. De verkenning door het Landbouweconomisch Instituut leidt tot een antwoord op de vraag of een bijstelling van het vigerende beleid nodig is voor locaties en voor de randvoorwaarden voor duurzame economische en milieuhygiënische ontwikkeling van locaties.

Het MER zal de belangrijkste uitkomsten van de studie beschrijven. In aanvulling op deze punten zal ook ingegaan worden op de verwachte omvang van de bedrijven in relatie tot de kavelgrootte en inpasbaarheid op de locaties. Uit de beschrijving moet blijken welke problemen bij de vestiging van glastuinbouwbedrijven moeten worden opgelost.

In de beschrijving van de probleemstelling in het MER dient ook aandacht besteed te worden aan lange-termijn-ontwikkelingen in de marktbehoefte, mede in relatie tot locatiekeuzen in het POL.

2.2 Doel

Het doel van het MER is om bij de integrale afweging van de meest geschikte vestigingslocaties voor (projectmatige) vestiging van glastuinbouwbedrijven binnen het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) het milieubelang een duidelijke plaats te geven. Daartoe worden locaties beoordeeld op milieueffecten, uitgaande van twee inrichtingsvarianten. Het MER moet de milieudoelen duidelijk beschrijven en daaruit criteria afleiden waaraan de locaties kunnen worden getoetst.

Het MER dient aan te geven wat de mogelijke voordelen voor natuur en milieu zijn van projectvestigingslocaties ten opzichte van het niet sturen van huidige ontwikkelingen in de groei van de glastuinbouw.

2.3 Besluitvorming

In het MER zal worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp)plannen en -wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Hierbij dient ook ingegaan te worden op de relatie tussen het POL en andere vigerende beleidsdocumenten zoals het streekplan Noord en Midden Limburg, het Milieubeleidsplan en het Waterhuishoudingsplan.

Tevens dient te worden gezien of beleidsnota's van andere provincies de voorliggende keuzen beïnvloed.

In de omgeving van de zoekgebieden liggen gebieden, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen op grond van het Structuurschema Groene Ruimte (SGR). Locaties lijken niet te zijn gelegen in de nabijheid van een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur. Wel liggen provinciaal begrensde natuurgebieden in het zoekgebied. Op deze gebieden is de beschermingsformule uit het Structuurschema Groene Ruimte van toepassing. In het MER dient duidelijk op kaart aangegeven te worden welk gedeelte van het studiegebied gelegen is in, of grenst aan, gebieden in de (provinciale) ecologische hoofdstructuur. Daarbij dient te worden aangegeven of het gaat om bestaande natuurterreinen of bossen, dan wel om landbouwgronden of natuurontwikkelingsgebieden. Indien dit laatste het geval is dient te worden aangegeven of deze gebieden provinciaal zijn begrensd. Vervolgens moet worden aangegeven of het studiegebied is gelegen in de aldus nader begrensde ecologische hoofdstructuur. Tevens dient te worden aangegeven om welk type gebied(en) het gaat (kleinere natuurgebieden vallend onder de NB-wet, verbindingzones etc.). Het Structuurschema Groene Ruimte geeft aan dat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke nabijheid van statusgebieden niet zijn toegestaan, indien deze *wezenlijke kenmerken of waarden* van het kerngebied aantasten. Alleen bij een *zwaarwegend maatschappelijk belang* kan hiervan worden afgeweken. De aanwezigheid van een dergelijk belang dient op basis van onderzoek door de initiatiefnemer te worden aangetoond. Hierbij moet ook worden nagegaan of aan dit belang niet redelijkerwijs elders of op een andere wijze tegemoet kan worden gekomen. Indien *wezenlijke waarden* worden aangetast en sprake is van een *zwaarwegend maatschappelijk belang* moet -conform het Structuurschema Groene Ruimte- worden aangegeven of er alternatieve locaties mogelijk zijn waarbij geen wezenlijke waarden worden aangetast. Indien dat het geval is zullen deze locatie-alternatieven moeten worden uitgewerkt op hetzelfde detailniveau als de overige alternatieven. Tevens moet worden aangegeven welke fysieke compenserende maatregelen bij de alternatieven genomen kunnen worden, indien ook na het treffen van mitigerende maatregelen wezenlijke waarden worden aangetast.

Bij aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken door glastuinbouw zal vooral aandacht besteed moeten worden aan verstoring van de waterhuishouding en daaraan gerelateerde ecologische processen en aan versnippering van populaties.

Enkele gebiedjes binnen het zoekgebied vallen mogelijk onder de Habitatrictlijn. Deze liggen buiten de centrumgebieden glastuinbouw maar worden mogelijk wel beïnvloed. Het gaat bijvoorbeeld om een waterhoudende laagte waarin de kamsalamander voorkomt nabij het gebied "De nieuwe erf", juist ten zuiden van de locatie "Californië". Indien beïnvloeding plaatsvindt is ook de beschermingsformule van de Habitatrictlijn van toepassing. Het MER zal de beschermingsformules van het SGR en de Habitatrictlijn afzonderlijk moeten doorlopen.

In het MER dient gezien te worden of andere genomen besluiten of in voorbereiding zijnde besluiten van betekenis kunnen zijn voor de besluitvorming over de glastuinbouw, met name voor het aspect ruimtebeslag.

dit zijn bijvoorbeeld besluiten t.a.v.:

- industrieterrein Trade Port;
- landinrichtingsproject Melderslo;
- aanleg van de A73 Venlo - St. Joost;
- aanleg van de zuidelijke aftakking van de Betuweroute.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL). In het MER moet worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt.

Met name voor de invloed op de waterhuishouding dient aan landgrensoverschrijdende aspecten aandacht geschonken te worden en behoort de Duitse (deelstaat)regering over alle relevante resultaten geïnformeerd te worden.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste:

"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven."

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1 Algemeen

De locatiealternatieven en het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu.

Verder verdient het aanbeveling om - voor zover relevant - onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (inrichting/aanleg van het terrein) en de gebruiksfase (gebruik en beheer van het terrein).

Het doel van het ontwikkelen van alternatieven in dit MER is om te beoordelen hoe milieugevolgen van de verschillende locaties tegenover elkaar afgewogen kunnen worden, maar tevens om te bepalen of en in welke mate de verschillende locaties voldoen aan de gestelde (milieu)doelen.

3.2 Ontwikkelen van Locatiealternatieven

3.2.1 Werkwijze

De startnotitie geeft aan dat het gaat om de aanwijzing van gebieden voor projectmatige vestiging. Mede op basis van de marktverkenning zal aangeven worden om hoeveel hectaren het gaat en voor welke perioden. Een alternatief kan derhalve meerdere locaties omvatten. Het MER moet duidelijk aangeven wat onder een alternatief wordt verstaan en hoe alternatieven tot stand komen.

De keuze van de alternatieven moet worden gemotiveerd evenals de selectie van het voorkeursalternatief. In het MER zijn vooral de milieuargumenten voor deze keuze van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven.

In eerste instantie moeten alle potentiële, reële locatie-alternatieven geselecteerd worden en aan de hand van locatie-criteria getoetst worden (zie hieronder bij A). Vervolgens kunnen de meest veelbelovende alternatieven op inrichtingsniveau

uitgewerkt worden met name met betrekking tot de milieueffecten (zie hieronder bij B). Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht (zie hieronder bij C).

A. Programma van eisen voor de selectie van locaties

Bij de selectie van locaties wordt uitgegaan van de in het streekplan aangegeven centrumgebieden voor glastuinbouw. In het MER moet worden aangegeven op basis van welke milieu-argumenten de centrumgebieden zijn begrensd. Indien ook buiten deze gebieden locaties voorkomen die uit milieu-oogpunt van belang zijn en voldoen aan de doelstelling van het initiatief (bv Californië en Siberië) dienen deze als volwaardig alternatief te worden meegenomen.

Voor de selectie van locaties voor projectvestiging dient een programma van eisen opgesteld te worden vanuit milieu-optiek (bv ruimtegebruik, minimale ruimte, landschap, bundeling met bestaande bedrijventerreinen, cultuurhistorie en archeologie, gevoeligheid voor ontrekkingen, kwel en infiltratie, verkeer en geluidshinder, lucht en energie, woon- en leefmilieu) en vanuit glastuinbouw optiek (bv compactheid, beschikbaarheid water, leidingen, reistijd, bodemgeschiktheid, bundeling met toe- en afleverende bedrijven).

Uit de weging van mogelijkheden voor projectvestiging en de gevolgen en gevoeligheden vanuit milieu-optiek kan dan een voorkeursvolgorde opgesteld worden.

B. Locatiespecifieke inrichtingsalternatieven

De vier meest kansrijke locaties worden verder uitgewerkt. Hiertoe worden per locatie twee inrichtingsvarianten met een verschillende ambitieniveau voor collectieve voorzieningen ontwikkeld. Bij de inrichting van een viertal voorkeurslocaties dient tevens een nadere optimalisatie plaats te vinden m.b.t. ecologische structuur, natuurwaarden en landschappelijke inpassing.

C. Meest Milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Het MMA bestaat uit één of een combinatie van meerdere locaties. Het MMA wordt gevonden door verschillende combinaties van locaties en inrichtingsvarianten met elkaar te vergelijken. daarbij zal zoveel mogelijk optimalisatie op milieuargumenten moeten plaatsvinden. Een verdere uitwerking van mogelijke duurzaamheidsaspecten zoals waterverbruik, assimilatielicht, ketenbeheersing, ondersteunende (gezamenlijke) bedrijfsruimten dient bij de beschrijving van het MMA nader te worden gezien.

3.2.2 Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen

Bij de inrichtingsvarianten per locatie moet worden aangegeven welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen (zie ook par. 2.3 in verband met de eisen die het SGR stelt).

3.3 Nulalternatief

Er kan sprake zijn van een reëel nulalternatief, namelijk wanneer blijkt dat de behoefte veel minder groot is dan nu wordt ingeschat. In deze situatie waarin geen nieuwe locaties voor glastuinbouw gereserveerd worden, is het nulalternatief gelijk aan de autonome ontwikkeling op de bestaande glastuinbouwlocaties waarbij moet

worden uitgegaan van reeds genomen besluiten over ontwikkelingen op locaties. Als er geen sprake is van een reëel nulalternatief, dan moet dit worden onderbouwd en kan worden volstaan met de beschrijving van de bestaande toestand inclusief de autonome ontwikkeling als referentiekader.

3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

In het MMA moet ingegaan worden op:

- maximale mogelijkheden voor collectieve voorzieningen m.b.t. energie en water;
- maximale mogelijkheden voor duurzame energie: warmte-kracht koppeling, benutting van afvalwarmte, wind, geothermisch of warmte-opslag;
- optimale landschappelijke en ecologische inpassing en versterking/opbouw van de groene structuur;
- maximale beperking van de effecten op de waterhuishouding in het gebied;
- handhaven leefbaarheid in omliggende gebieden: verkeersbewegingen, minimaliseren geluid- en lichthinder;
- fasering van de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied;
- eisen die aan de kassen gesteld zullen worden ('groen label' kassen).

4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste:

"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste:

"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

4.1 Algemeen

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven voor zover van belang voor de milieugevolgen en de vergelijking daarvan.

Onder de autonome ontwikkeling wordt verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd en uitgaande van reeds genomen uitvoeringsbesluiten over ontwikkeling van glastuinbouw op locaties.

"Reeds genomen uitvoeringsbesluiten" heeft hierbij betrekking op besluiten (van gemeenten) die als ontwerp-besluit de inspraak reeds hebben doorlopen. Besluiten die eerder in de procedures zitten zijn onvoldoende 'rijp' om meegenomen te kunnen worden.

De zoekgebieden moeten duidelijk op kaart worden aangegeven en omvatten de in de startnotitie genoemde locaties en de locaties (binnen de centrumgebieden glastuinbouw) die eventueel in het onderzoek naar voren komen als kansrijk. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, etcetera) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten zoals de woonkernen, monumenten, cultuurhistorische objecten, archeologisch waardevolle gebieden en gebieden met een hoge natuur- en/of landschapswaarde.

De beschrijving van de milieugevolgen dient zich te richten op die aspecten die van belang zijn voor de locatiekeuze. Aan milieugevolgen die voor de locatiekeuze niet onderscheidend zijn, kan minder aandacht worden besteed. De volgende algemene richtlijnen dienen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;

- expliciet dient te worden ingegaan op (cumulatie van) effecten van de toename van verkeersstromen, de visueel-landschappelijke beïnvloeding, effecten op de ecologische infrastructuur en de (geo)hydrologische gevolgen;
- bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd of een 'worst case scenario' worden gebruikt;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.

4.2 Bodem, grond- en oppervlaktewater

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Het MER dient te beschrijven:

- de geomorfologie, bodemopbouw en bodemgesteldheid voor zover van invloed op de locatiekeuze;
- de geologische en geohydrologische opbouw van de ondergrond, voor zover van invloed op de locatiekeuze;
- de hydrologische systemen (infiltratie en kwel), met name systemen die een functie hebben voor de natuur en die door het initiatief kunnen worden beïnvloed;
- de oppervlaktewaterhuishouding en de relatie tussen oppervlaktewater en grondwater;
- de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater.

Milieugevolgen

Conform het beschrevene in paragraaf 6.5 van de startnotitie (hieronder beknopt weergegeven)

In het MER zal worden aangegeven welke emissies naar bodem en water door de glastuinbouw worden veroorzaakt. Deze emissies zijn onder meer afhankelijk van het teeltsysteem, het watermanagement en afvalverwijdering.

Het inrichten van een glastuinbouwgebied kan effecten hebben voor de kwaliteit en kwantiteit van het grond- en oppervlaktewater. De aanleg van de glastuinbouw kan noodzaken tot wijziging van het grondpeil, waardoor vernatting of verdroging dan wel kwelbeïnvloeding op kan treden.

Aanleg van een glastuinbouwlocatie zal leiden tot ingrepen in de bodem en geomorfologie van het studiegebied. De ingrepen impliceren onder meer graafwerkzaamheden voor de aanleg van buisleidingen – waaronder mogelijk geïsoleerde leidingen voor toevoer van warm water of bv CO₂. De invloed van ingrepen met gevolgen voor de geomorfologie worden in het MER aangegeven. Speciale aandacht zal worden besteed aan de aanwezigheid van mogelijk te doorgraven slecht doorlatende lagen en de doorlatendheid van watervoerende systemen. Speciale aandacht zal ook worden geschonken aan beken en beeklopen, waarbij sprake kan zijn van karakteristieke patronen en bodemopbouw.

In het MER zal worden aangegeven welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Deze zullen vooral gericht zijn op de kans op verontreiniging door calamiteiten te beperken. Dit kan met

preventieve maatregelen en maatregelen in de beheerssfeer (vergunningen). Middels het uitgiftebeleid kan zoveel mogelijk rekening gehouden worden met de ligging van ecologisch gevoelige gebieden. Bedrijven waarbij de kans op verontreiniging het grootst is, zullen zo ver mogelijk van dergelijke gebieden worden gesitueerd.

Aspect	Toetsingscriteria
Gevolgen voor bodem en grondwater	Verstoring van het bodemprofiel, bodemopbouw en geomorfologie; Beïnvloeding kwaliteit bodem en grondwater; Beïnvloeding grondwaterstromen en -standen; wijziging waterbalans; Verstoring van hydrologische relaties; (grondwaterfuncties);
Gevolgen voor oppervlaktewater	Beïnvloeding oppervlaktewaterkwaliteit. Beïnvloeding debiet en peil

4.3 Ruimtegebruik

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Conform paragraaf 6.2 van de startnotitie.

Milieugevolgen

Conform paragraaf 6.2 van de startnotitie (hieronder beknopt weergegeven):

In het studie- en plangebied komen verschillende bestemmingen voor. Het betreft onder andere landbouw, bedrijvigheid, wonen etc. Bij dit thema worden de effecten van het voornemen op deze verschillende bestemmingen in beschouwing genomen, zoals het verlies aan areaal landbouwgrond of beïnvloeding van bestaande bedrijventerreinen.

Aspect	Toetsingscriteria
Woongebied	verlies areaal stedelijk gebied verlies areaal gepland woongebied Aantal woningen in het buitengebied dat geamoveerd moet worden t.b.v. het glastuinbouwgebied
Bedrijventerreinen	verlies areaal bedrijventerreinen verlies areaal gepland bedrijventerrein
Landbouw	Verlies areaal bouwgrond
Toerisme en recreatie	Verlies areaal (dag)recreatiegebied Doorsnijding van recreatieve routes.
Doorsnijding kabels en leidingen	Aantal doorsnijdingen Lengte van doorsnijdingen

4.4 Landschap, archeologie en cultuurhistorie

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Het MER dient een beschrijving te geven van de aanwezige landschappelijke waarden, de archeologische (verwachtings)waarden en de cultuurhistorische waarden die mogelijk beïnvloed worden zoals aangegeven in paragraaf 6.3 van de startnotitie.

Milieugevolgen

Conform paragraaf 6.3 van de startnotitie (hieronder kort weergegeven):

In het MER zal duidelijk weergegeven worden wat de landschappelijke structuur van de gebieden is en welke bekende en potentiële archeologische vindplaatsen en bouwkundige monumenten aanwezig zijn. Bij de waardebeoordeling wordt uitgegaan van bovenlokale waarden.

Landschap

Bij het aspect landschap is de ontstaansgeschiedenis van belang, evenals de landschapstypen, structuur en schaal van het landschap, beeldvormers, cultuurhistorie en archeologie en aardkunde.

Door de vestiging van een glastuinbouwgebied verandert het karakter van een agrarisch landschap geheel. Het landschap wordt zeer besloten en meer industrieel van karakter. Het effect van het glastuinbouwgebied wordt hierbij niet alleen door de vorm en karakter van de kassencomplexen bepaald, maar ook door de wijze van inrichten van het glastuinbouwgebied als geheel. Bij de inrichting kunnen de bestaande lijnen in het landschap zoveel mogelijk worden overgenomen.

Archeologie en cultuurhistorie

Het belangrijkste effect van nieuwe glastuinbouwgebieden op de cultuurhistorie is de verandering van het landschap, op de locatie zelf. Daarnaast treden op de directe omgeving effecten op, door mogelijk noodzakelijke verbreding van toegangswegen en wijzigingen van het uitzicht. Bestaande monumenten blijven aanwezig maar krijgen een geheel andere omgeving. Aantasting van eventuele archeologische waarden kan worden voorkomen door voor de aanleg van het glastuinbouwgebied een (verkenkend) archeologisch onderzoek uit te voeren op plaatsen met een hoge verwachtingswaarde. Het belang van een archeologisch onderzoek hangt echter ook af van de beoogde ingrepen ter plaatse. Archeologisch onderzoek is een aanvullende maatregel.

Aspect	Toetsingscriteria
Historische geografie en bouwkunst	Aantasting cultuurhistorisch waardevolle bebouwingselementen en gezichten Aantasting cultuurhistorische lijnelementen
Archeologie	Aantasting gebieden met middelhoge tot hoge verwachtingswaarden Aantasting archeologische vindplaatsen
Landschappelijke identiteit en structuur	Aantasting landschappelijke identiteit per landschapstype Aantasting landschappelijke hoofdstructuur

4.5 Ecologie

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Het MER dient een beschrijving te geven van de aanwezigheid van bijzondere habitats en leefgebieden, gebieden met hoge potentiële kwaliteiten (met name kwelgebieden), de belangrijkste ecologische relaties en de aanwezigheid van rode lijst soorten.

Milieugevolgen

Conform paragraaf 6.4 van de startnotitie (hieronder beknopt weergegeven):

In het MER worden de ecologische systemen en relaties tussen habitats binnen het plangebied en leefgebieden buiten het plangebied beschreven. Duidelijk dient te worden wat de betekenis van de gebieden is voor de ecologische structuren. De ligging van natuurgebieden en de aanwezige flora en fauna (rode lijst soorten) worden in kaart gebracht. Bij de beschrijving van de effecten op de ecologische structuur, flora en fauna gaat het zowel om de mogelijke beïnvloeding van de bestaande waarden als de negatieve invloed op potentiële waarden in het plangebied.

Voor het behoud van natuurwaarden zal naast landschappelijke inpassing in het MER aandacht besteed worden aan mitigerende maatregelen. Bij aantasting of vernietiging van natuurwaarden zal in het MER tevens ingegaan worden op de benodigde compenserende maatregelen.

Aspecten/indicatoren	Toetsingscriteria
Waardevolle flora en vegetatie	Verlies door ruimtebeslag Kwalitatieve verslechtering door verzuring Kwalitatieve verslechtering door verdroging
Ecologische structuur	Verlies door ruimtebeslag Versnippering
Fauna	Verlies waardevol leefgebied Verstoring waardevol leefgebied

4.6 Verkeer en vervoer

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Het MER dient de aanwezige infrastructuur en de capaciteit ervan te beschrijven. Ook dient ingegaan te worden op de huidige veiligheid in de verkeerssituatie.

Milieugevolgen

Conform paragraaf 6.6 van de startnotitie (hieronder beknopt weergegeven):

In het MER zal aandacht geschonken worden aan het woon-, werkverkeer en de vrachtwagenbewegingen. Transportbewegingen stellen hoge eisen aan de ontsluitingsstructuur. In het MER worden de effecten van het voornemen op de belasting van het bestaande wegennet door vracht- en woon-werkverkeer beschreven, evenals de gevolgen hiervan voor de verkeersveiligheid en geluidsoverlast.

In het MER zullen mitigerende maatregelen ter beperking van de effecten van verkeer en vervoer worden beschreven. Deze hebben betrekking op het verminderen van de verkeersonveiligheid, de stimulering van milieuvriendelijke vervoerswijzen en het reduceren van de genereerde voertuigkilometers.

De ontsluitingsstructuur zal zodanig aangelegd dienen te worden dat de last van verkeer en vervoer beperkt blijft en de verkeersonveiligheid zo min mogelijk toeneemt. Voorts dienen de routes zo direct mogelijk te zijn om het aantal voertuigkilometers te beperken.

<i>Indicatoren</i>	<i>Toetsingscriteria</i>
Gevolgen voor Mobiliteit, bereikbaarheid, verkeersafwikkeling	Capaciteit en intensiteit / congestiekans Verkeerstoename in etmaalintensiteiten (vrachtverkeer, zakelijk verkeer, woon-werkverkeer)
Multimodaliteit (buizen/leidingen, rail, water)	Transportafstanden veilingen of modaliteiten; Toekomstige investeringen in modaliteiten.
Gevolgen voor verkeersveiligheid	Ongevallen (prognose)

4.7 Lucht, geluid en licht

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Het MER dient een beschrijving te geven van het huidige niveau van emissies door het wegverkeer (kwalitatief), huidige geluidcontouren door verkeerslawaaï, de huidige lichtemissies (horizontaal en verticaal).

Milieugevolgen

Conform paragraaf 6.7 van de startnotitie (hieronder beknopt weergegeven):

Lucht

Mogelijkheden ter beperking van luchtverontreiniging worden in het MER slechts kwalitatief beschreven aangezien deze effecten middels de milieuvergunning worden opgepakt. Ten aanzien van emissies naar lucht wordt aangenomen dat alleen emissies ten gevolge van de energievoorziening en van verkeersbewegingen van en naar het glastuinbouwgebied relevant zijn in relatie tot de locatiekeuze. De overige emissies, zoals bv gewasbeschermingsmaatregelen, zullen onafhankelijk van de locatie in dezelfde mate toenemen, of zijn bij de glastuinbouw niet relevant (geur, stof). Potentieel luchtverontreinigende bedrijven zullen wel zo ver mogelijk van gevoelige gebieden of woonlocaties worden geprojecteerd.

Geluid

Ten aanzien van geluid dient opgemerkt te worden dat uit geluidberekeningen blijkt dat het realiseren van een glastuinbouwlocatie in het algemeen (onafhankelijk van de locatie) weinig invloed heeft op de ligging van de geluidcontouren ten opzichte van de situatie in geval van autonome ontwikkeling. Er wordt vanuit gegaan dat de glastuinbouw, zoals afgesproken in het Convenant Glastuinbouw en Milieu, zelf geen noemenswaardige geluidhinder veroorzaken. Het aspect geluid zal derhalve slecht marginaal of alleen in relatie met verkeer en vervoer beschreven worden.

Licht

In het MER zullen de mogelijkheden ter beperking van lichtuitstoot worden gezien. Hierbij kan gedacht worden aan toepassing van assimilatiebelichting; de gevel en dek voorzien van afscherming of (zonwerings-, verduisterings-)doeken; beplantingen langs de kassen; of het aanbrengen van lichtschermen. Ten aanzien van dit aspect wordt vooral rekening gehouden met de uitstraling in horizontale richting. Extra maatregelen voor het beperken van uitstraling in verticale richting zal alleen bij het onderdeel Meest Milieuvriendelijke Alternatief worden beschreven.

Aspect	Toetsingscriteria
Lucht Emissies glastuinbouw	Kwalitatieve beschrijving gassen - uit bestrijdingsmiddelen - uit energievoorziening
Emissies wegverkeer	Kwalitatieve beschrijving gassen
Licht Lichthinder	Lichtemissie (horizontaal en verticaal) Aantal gehinderden d.m.v. indicatieve contouren

4.8 Energie

Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Het MER dient per locatie aan te geven wat de mogelijkheden zijn voor duurzaam energiegebruik, CO₂-emissie en -benutting en de mate waarin dit in een projectmatige of anderszins collectieve aanpak vorm krijgt.

Milieugevolgen

Conform paragraaf 6.8 van de startnotitie (hieronder beknopt weergegeven). Het MER zal daarnaast bij de beschrijving van het CO₂-verbruik in dienen te gaan op de wijze waarop de energievoorziening zich zal ontwikkelen naar bron (fossiel/duurzaam) en wijze (individuele ketels, Warmte-kracht koppeling, collectieve aanpak evt. in samenwerking met energiebedrijven):

De energiebehoefte voor de glastuinbouw is te verdelen in drie eenheden te weten: warmte, CO₂ en elektriciteit. De behoefte aan deze eenheden is niet constant in de tijd, maar varieert continue door verandering van het buitenklimaat. Daarnaast is de behoefte teeltafhankelijk. Door de vorm en omvang van bedrijven en door de constructie van de kassen kan een substantiële verlaging van het energiegebruik gerealiseerd worden. In het MER zullen de verschillende mogelijkheden om energie te besparen kwalitatief worden beschreven. Hierbij kan gedacht worden aan kleinschalige warmtekrachtkoppeling, grootschalige (per gebied) warmtekrachtkoppeling en (rest-)warmte en CO₂-levering vanuit de industrie.

Aspecten	Toetsingscriteria
Warmte/electriciteit	Gasverbruik Mogelijkheden warmte/krachtkoppeling - kleinschalig; - grootschalig.
CO ₂	CO ₂ -productie Mogelijkheden voor levering CO ₂

4.9 Woon- en leefomgeving

Milieugevolgen

Conform paragraaf 6.9 van de startnotitie (hieronder beknopt weergegeven):

De effecten voor het woon- en leefmilieu worden in het MER opgebouwd uit effecten zoals die worden weergegeven voor "licht", "lucht", "verkeer en vervoer" etc. en de mate van hinder die hierdoor ontstaat op bestaande of geplande bebouwingen. Andere elementen die kwalitatief beschreven worden zijn: barrierewerking, externe veiligheid en toerisme en recreatie. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de belevingswaarden van woon-, en leefmilieu in het MER subjectief zullen zijn.

5. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste:

"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."

De milieueffecten van de locatiealternatieven moeten onderling én met de referentie (bestaande toestand inclusief de autonome ontwikkeling) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de locatiealternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Deze vergelijking moet uiteindelijk leiden tot de keuze van locaties die voor ruimtelijke reservering in aanmerking komen.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Aangegeven moet worden op welke wijze de scores voor diverse criteria zijn bepaald op basis waarvan de afweging van alternatieven plaatsvindt.

6. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste:

"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een be-

langrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Provinciale Staten van Limburg moeten bij het besluit, de vaststelling van het POL, aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek. Voor de geselecteerde locaties is een goede nulmeting, als referentiesituatie, van belang. Het belangrijkste doel van monitoring is om na te gaan of bijsturing van de ontwikkeling op locaties mogelijk is, indien de milieugevolgen anders uitpakken dan in het MER is voorspeld.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie van het gehele MER beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

9. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste:

"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de locatiealternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij ontwikkeling van de locaties voor vastuwbouw;
- de vergelijking van de locatiealternatieven en de argumenten voor de selectie van het MIA;
- belangrijke leemten in kennis.

Bijlage:**Lijst van insprekers en binnengekomen inspraakreacties**

1. Gasunie, ing. W.J. Kolff
2. Stichting Milieufederatie Limburg, ir H.K. Vijverberg
3. Ministerie Landbouw, Natuurbeheer en Visserij ir AA. Verhagen
4. Kreis Viersen, Eicher
- 5a Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, drs C.A.M. van Rooijen
- 5b Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, drs E. Vreenegoor
6. Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie Limburg, drs L.E.J. De Loo

N.V. Nederlandse Gasunie

College van Gedeputeerde Staten van Limburg

Hoofdgroep Milieu en Water

Afdeling Coördinatie en Ondersteuning

T.a.v. ir. R.G.E. Ubachs

Postbus 5700

6202 MA MAASTRICHT

Zaak nr. CC 7447							
Stuk nr. 99/48740							
INGEK. 12 OKT. 1999							
MCX	<table border="1"> <tr> <td>T REG</td> <td>ONTGEBV J/N</td> <td>AF STUK</td> </tr> <tr> <td></td> <td>NR:</td> <td></td> </tr> </table>	T REG	ONTGEBV J/N	AF STUK		NR:	
T REG	ONTGEBV J/N	AF STUK					
	NR:						

Postbus 19

9700 MA Groningen

Concourslaan 17

Telefoon (050) 521 91 11

Telefax (050) 521 19 99

Telex 53448

BTW-nummer NL007239348801

Handelsregister Groningen 02029700-

Ons kenmerk: TN/G 99.394

Datum: 11 oktober 1999

Uw kenmerk:

Doorkiesnr.: (050) 521 20 36

Onderwerp: Startnotitie MER, Glastuinbouwlocaties Noord-en Midden Limburg

Geacht College,

Met referentie aan hoofdstuk 6,2 van bovengenoemde startnotitie MER, berichten wij u het volgende.

De gebieden, die betrokken zijn bij het zoeken naar nieuwe locaties voor glastuinbouw en waar gastransportleidingen van Gasunie zijn gelegen, zijn:

- gebied Maasbreeseweg Helden;
- gelegen tussen Baarlo en Kessel;
- ten zuiden van Belfeld.

Aangezien de mogelijke locaties slechts indicatief zijn aangegeven, is het ons niet mogelijk de leidingen met hun globale ligging aan te geven. Geconstateerd is wel dat het leidingen betreffen van het hoofd- en regionale net van gastransportleidingen met installaties. De werkdrukken in de leidingen bedragen respectievelijk 66.2 en 39.2 bar.

Tevens ligt langs de autoweg A67, in het gebied "Het Ven" een gastransportleiding naar het gasontvangstation voor de openbare gasvoorziening.

Wij zijn van mening dat de ligging van de gastransportleidingen en de installaties bepalend kunnen zijn voor de inrichting van het onderhavige gebied.

Ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bestaande gastransportleidingen van onze maatschappij willen wij u wijzen op de van toepassing zijnde toetsings- en veiligheidsafstanden, zoals die zijn neergelegd in de richtlijn van het Ministerie van VROM DGMH/B nr. 0104004, d.d. 26 november en de NEN 3650 "Eisen voor stalen transportleidingsystemen".

Wij gaan ervan uit dat bij de planontwikkeling buisleidingen worden beschouwd als een transportmodaliteit die gelijkwaardig is aan het vervoer over de weg, via het spoor of per schip.

Datum: 11 oktober 1999
Ons kenmerk: TN/G 99.394
Blad : 2

Wij zullen het dan ook op prijs stellen, indien door het bevoegd gezag bij de vaststelling van de richtlijnen voor het milieueffectrapport bepalingen worden opgenomen, waardoor bij de keuze van de maatregelen de leidingen van onze maatschappij worden meegewogen.

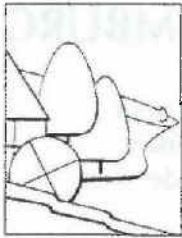
Voor de consequenties en de te treffen maatregelen is het noodzakelijk bij het opstellen van het MER reeds overleg te voeren met onze maatschappij. Hiervoor kan contact worden opgenomen met de heer P.C.A. Kassenberg, bereikbaar in ons kantoor te Eindhoven, Postbus 323, 5600 AH, telefoon (040) 259 83 26.

In afwachting van uw berichten, verblijven wij,

hoogachtend,

ing. W.J. Kolff

STICHTING MILIEUFEDERATIE LIMBURG

Gedeputeerde Staten van Limburg
Afd. Coördinatie en Ondersteuning
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Provincie Limburg			
Zaak nr.		Sekretariaat:	
Stuk nr.		Wilhelminastraat 36, 6131 KR Sittard (2 minuten loopafstand van NS-station)	
INGEK. 12 OKT. 1999		Telefoon 046 - 452 59 92 telefax 046 - 452 09 24 e-mail: millimb@worldaccess.nl Bank ABN-AMRO nr. 57.62.22.887 Postbank 302 32 73	
MC X	T. REG	ONTVBEV J/N NR:	AF STUK Overkoepeling van particuliere organisaties op het gebied van natuurbehoud, landschaps- en milieubescherming in Limburg.

Sittard : 11 oktober 1999
Betreft : Startnotitie MER Glastuinbouwlocaties Noord- en Midden-Limburg
Behandeld door : dhr. B. Cobben
Bijlagen : 1
Nummer : 99.0226/BC

Geacht College,

De Stichting Milieufederatie Limburg brengt, mede namens de Stichting Het Limburgs Landschap, de Vereniging Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer Regio Limburg – Oost-Brabant, het volgende naar voren met betrekking tot de startnotitie voor het Milieueffectrapport (MER) glastuinbouwlocaties Noord- en Midden-Limburg.

Het MER glastuinbouwlocaties Noord- en Midden-Limburg zal een aantal potentiële locaties voor glastuinbouw in beeld brengen en onderling vergelijken. De resultaten van het MER dienen vervolgens als basis voor het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL), waar aangegeven zal worden waar ruimte gereserveerd wordt voor projectmatige vestiging van glastuinbouw.

Om een goed onderbouwde keuze m.b.t. de omvang en plaats van nieuwe glastuinbouwlocaties te kunnen maken, is een actuele analyse van de kwantitatieve ruimtebehoefte voor de glastuinbouw in Limburg onontbeerlijk. Momenteel bestaan er in het hele land een groot aantal initiatieven voor de ontwikkeling van nieuwe glastuinbouwprojecten (ten dele bedoeld om de overloop van glastuinbouw uit het Westland op te vangen). Bij elkaar opgeteld gaat het hierbij om plannen met een totale oppervlakte van vele duizenden hectaren (zie bijlage). Het lijkt er sterk op dat de verschillende provincies allen proberen om door het aanbieden van zoveel mogelijk concrete glastuinbouwlocaties in hun eigen provincie een deel van de overloop uit het Westland binnen te halen. Hierbij rijden ze elkaar in de wielen. Eigenlijk pleit dit voor een landelijke MER. Daarbij komt nog dat tot op heden de animo onder glastuinders uit het Westland om te verkassen naar andere delen van het land bijzonder laag is. Uit cijfers van het CBS blijkt dat de uitbreiding van het glasareaal in Limburg de laatste jaren nauwelijks het gevolg is van nieuwvestiging uit andere delen van het land, maar vooral komt door uitbreiding van reeds in Limburg bestaande bedrijven.

Tot dusverre is in Limburg de ruimtelijke reservering van mogelijke glastuinbouwlocaties gebaseerd op alles behalve een realistisch beeld van de ruimtebehoefte. Daarvoor hoeven we maar te kijken naar het vigerende Streekplan Noord- en Midden-Limburg, waar ruim 9000 ha.

STICHTING MILIEUFEDERATIE LIMBURG

is aangewezen als centrumgebied voor de glastuinbouw met geen enkele belemmering voor nieuwvestiging of uitbreiding. Zoals de startnotitie op blz. 13 aangeeft, is ook de provincie van mening dat hierbij sprake is van "een ruime overdimensionering ten opzichte van de geraamde ruimtebehoefte voor de glastuinbouw".

Om te voorkomen dat ook in het POL veel te veel van de schaarse ruimte in het landelijk gebied gereserveerd wordt voor mogelijk toekomstige glastuinbouw, pleiten wij ervoor om in het MER een duidelijk en realistisch beeld van de daadwerkelijke ruimtebehoefte van de glastuinbouw in Limburg op te nemen. Daarbij dient naar onze mening een uitdrukkelijke relatie te worden gelegd met de initiatieven, die momenteel in andere provincies bestaan.

Hoogachtend,

mede namens de Stichting Het Limburgs Landschap, de Vereniging Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer Regio Limburg - Oost-Brabant

Stichting Milieufederatie Limburg

Ir. H.K. Vijverberg - directeur

Overzicht glastuinbouwprojecten in Nederland per LTO-regio weergegeven

De voorliggende lijst is opgesteld na een ronde langs de verschillende regio's. De lijst is opgesteld binnen de projectgroep Nederland TuinbouwLand en heeft als doel een overzicht te geven van de stand van zaken van de verschillende glastuinbouwprojecten in Nederland.

NLTO (Groningen, Drenthe, Friesland, Noord Oost Polder)

Eemsmond

Naam plan	Eemsmond
Ligging gebied	Eemshaven
Totale planomvang	320 ha
Netto glas opp.	218 ha.
Wanneer eerste kavels beschikbaar	-
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	-
Vestigingsvoorkeur:	Gebied ten behoeve van landelijke hervestiging.
Duurzaamheidsaspecten:	Collectieve energie en CO ₂ levering.

Opmerkingen:

Het project is niet verder van de grond gekomen vanwege de te grote afstand tussen de Energiecentrale en het glastuinbouwgebied en de daarmee samenhangende hoge kosten van de restwarmte-levering. Pogingen om een voorbeeld bedrijf in het gebied op te richten liggen ook stil. De slagingskans van het project is zeer beperkt.

Hoogezand/Sappemeer

Naam plan	Siepweg
Ligging gebied	Noordoost kant Sappemeer
Totale planomvang	97
Netto glas opp.	77 ha.
Wanneer eerste kavels beschikbaar	Najaar 1999
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	20 ha.
Vestigingsvoorkeur:	Gebied ten behoeve van regionale en landelijke hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten:

Geïntegreerd gietwatersysteem, 7,3%
groen, 2,3% water, 0,2% fietspaden

Opmerkingen:

De eerste 20 ha. is reeds in eigendom. De verwachting is dat deze 20 ha. dit jaar (1999) vol komt. Een volgende 50 ha. wordt nu getracht te verwerven. De opstelling van de gemeente is hier niet duidelijk. De zittende agrariërs wachten op een hogere grond prijs.

ZO Drenthe Klazienaveen

Naam plan

Runde

Ligging gebied

Oostzijde bestaand gebied

Klazienaveen

Totale planomvang

260 ha.

Netto glas opp.

160 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

loop 1999

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

70 ha.

Vestigingsvoorkeur:

Gebied ten behoeve van regionale en
landelijke hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten

Collectieve gietwaterplas, Collectieve
WK-installatie, veel groen en
recreatieve elementen.

Opmerkingen:

In het nieuwe uitbreidingsgebied van Emmen (Klazienaveen) kan er aangesloten worden op de reeds bestaande (energie-) voorzieningen. Er wordt gestreefd naar bedrijven ongeveer 5 ha, en twee megabedrijven van 20 en 25 ha. 70 ha. is reeds in eigendom en kan dit jaar worden uitgegeven. De gemeente tracht in 1999 100 ha in bezit te krijgen. De stichting glastuinbouw in het gebied Emmen waarschuwt bij een versnelling van de realisatie van de glastuinbouw voor problemen met de beschikbaarheid van arbeid. Een groei van 10% (ongeveer 30 ha.) per jaar is op te vangen!!

ZO Drenthe Erica

Naam plan

Erica

Ligging gebied

Erica

Totale planomvang

150 ha.

Netto glas opp.

100 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

na Rundedal!! (na 2002)

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Vestigingsvoorkeur:

Gebied ten behoeve van regionale en
landelijke hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten

Collectieve gietwaterplas, Collectieve
WK-installatie, veel groen en
recreatieve elementen.

Opmerkingen:

De planologische ruimte voor de uitbreiding van de glastuinbouw bij Erica is reeds gereserveerd. Aangezien de verwerfbaarheid van de gronden moeilijker is dan in Klazienaveen is ervoor gekozen eerst het Rundedal te ontwikkelen. De stichting glastuinbouw in het gebied Emmen waarschuwt bij een versnelling van de realisatie van de glastuinbouw voor problemen met de beschikbaarheid van arbeid. Een groei van 10% per jaar is op te vangen!!

NW Friesland

Naam plan	Berlikum
Ligging gebied	Berlikum
Totale planomvang	187 ha.
Netto glas opp.	100 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar	loop 1999
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	100 ha.

Vestigingsvoorkeur:	Gebied ten behoeve van regionale en landelijke hervestiging.
---------------------	--

Duurzaamheidsaspecten:	Geen clustervorming mogelijk. Landschappelijke inpassing.
------------------------	--

Opmerkingen:

Alle gronden zijn reeds verworven. Clustering wordt wel besproken (samen met NUON) maar is nog niet concreet. Er zijn reeds een paar kavels verkocht (ook aan Westlandse tuinders).

Noord Oost Polder

Naam plan	Luttelgeest
Ligging gebied	Luttelgeest
Totale planomvang	300 ha.
Netto glas opp.	220 ha. (-5 ha bedrijfsterreinen).

Wanneer eerste kavels beschikbaar	hangt af van Mer-plicht (vanaf 2000).
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	45-50 ha. per fase

Vestigingsvoorkeur:	gebied ten behoeve van landelijke hervestiging.
---------------------	---

Duurzaamheidsaspecten	Landschappelijke inpassing
-----------------------	----------------------------

Opmerkingen:

Momenteel vindt er onderzoek plaats naar de noodzaak van het uitvoeren van een Mer. Afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek kan er een goede schatting van de realisatie van het plan worden gegeven.

WLTO (Noord- en Zuid Holland)**Grootslag**

Naam plan

Het Grootslag

Ligging gebied

Andijk/Wervershoof

Totale planomvang

380 ha.

Netto glas opp.

250 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

Eind 1999

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

1^e fase vol (50 ha.), 2^e fase (65 ha.)
eind 1999 verworven en uitgeefbaar.

Vestigingsvoorkeur:

Gebied ten behoeve van landelijke
hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten

Collectief waterbasin (opvang pieken
en dalen), groene aankleding,
recreatieve elementen.**Opmerkingen:**

Totale plan omvat 380 ha., naast de eerste en tweede fase (115 ha.) omvat het plan nog 135 ha. Voor dit tweede deel loopt een Mer-procedure. Voor de tweede fase van de 115 ha. is eind 1999 de streefdatum om alle grond in bezit te hebben, grondverwerving is echter nog een onzekere factor.

Cromstrijen

Naam plan

Glastuinbouw gebied Cromstrijen

Ligging gebied

Hoekse Waard

Totale planomvang

535 ha.

Netto glas opp.

265 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

Eind 2000

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

350 ha.

Vestigingsvoorkeur

Gebied ten behoeve van landelijke
hervestiging

Duurzaamheidsaspecten

Landschappelijke inpassing, rest
warmte, CO₂-levering, collectieve
watervoorziening**Opmerkingen**

Definitieve beslissing (kabinetsstandpunt) wordt begin september 1999 verwacht.

B-Driehoek

Naam plan

B-Driehoek

Ligging gebied

Bleiswijk, Berkel, Bergschenhoek.

Totale planomvang

450 ha.

Netto glas opp.

ca. 300 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

1999

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	Op korte termijn 50 ha.
Vestigingsvoorkeur	Ten behoeve van regionale opvang.
Duurzaamheidsaspecten	Er is een duurzaam plan voor de Overbuurtse polder en de Noordpolder. Restwarmte en CO ₂ -levering.
Opmerkingen: Het gebied dient voor regionale opvang zoals, van tuinders die moeten verplaatsen vanwege de HSL Groen Blauwe Slinger en VINEX.	

Zuidplaspolder

Naam plan	Zuidplaspolder
Ligging gebied	Zevenhuizen-Moerkappele en Nieuwerker a/d IJssel
Totale planomvang	80 ha.
Netto glas opp.	ca. 60 ha.
Wanneer eerste kavels beschikbaar	Vanaf 2000
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	
Vestigingsvoorkeur	Ten behoeve van regionale opvang.
Duurzaamheidsaspecten	Duurzaam plan voor 50 ha. beschikbaar (gem. Nieuwerkerk)
Opmerkingen: Grondverwervingsmogelijkheden liggen bijzonder moeilijk.	

Haarlemmermeer

Naam plan	Haarlemmermeer
Ligging gebied	Haarlemmermeer
Totale planomvang	500 ha.
Netto glas opp.	300 ha.
Wanneer eerste kavels beschikbaar	Op korte termijn
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	70 ha.
Vestigingsvoorkeur	Ten behoeve van regionale hervestiging (opvang vanuit Aalsmeer).
Duurzaamheidsaspecten	Nog geen inrichtingsplan beschikbaar.

Opmerkingen:
Moeilijkheden omtrent grondverwerving, geen inrichtingsplan, geen planvorming rond water en energie aspecten

Alton3

Naam plan

Alton3

Ligging gebied

Heerhugowaard

Totale planomvang

225 ha.

Netto glas opp.

150 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

Medio 2000

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Vestigingsvoorkeur

Ten behoeve van regionale en
landelijke hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten

Duurzaam inrichtingsplan wordt aan
gewerkt.**Opmerkingen:**

Bezwaren kunnen de procedures vertragen waardoor uitgifte in 2000 onder druk komt.
Vanuit het stedelijke gebied komt weerstand. Grondverwerving ligt moeilijk

ZLTO (Zeeland en Noord-Brabant)**Zeeland:**

Naast de reeds bestaande gebieden geldt voor de provincie Zeeland dat er een lokatie-Mer plaatsvindt. Deze Mer bestudeert een drietal gebieden, Bathpolder, Zuid-Beveland-West en Zeeuwsch-Vlaanderen. Provincie is voornemens één van deze gebieden, van 500 tot 700 ha., te ontwikkelen. Plannen zijn voor de gebieden nog niet gemaakt. Er valt dus naast de omvang en ligging weinig over deze drie lokaties te zeggen.

Bathpolder

Naam plan

Bathpolder (I en II)

Ligging gebied

Reimerswaal

Totale planomvang

610 ha.

Netto glas opp.

458 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Vestigingsvoorkeur:

gebied ten behoeve van landelijke hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten

Geen Restwarmte en CO₂

Opmerkingen

Beschikbaarheid van dit gebied is afhankelijk van grondverwering en te doorlopen procedures maar waarschijnlijk vanaf 2004.

Zuid-Beveland-West

Naam plan

Zuid-Beveland-West

Ligging gebied

Nieuwdorp

Totale planomvang

780 ha

Netto glas opp.

585 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Vestigingsvoorkeur:

gebied ten behoeve van landelijke hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten

Restwarmte en CO₂ mogelijk.

Opmerkingen

Beschikbaarheid van dit gebied is afhankelijk van grondverwerving en te doorlopen procedures maar waarschijnlijk vanaf 2004.

Zeeuwsch-Vlaanderen

Naam plan

Zeeuwsch-Vlaanderen.

Ligging gebied

Westdorpe

Totale planomvang

670 ha.

Netto glas opp.

503 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Vestigingsvoorkeur:

gebied ten behoeve van landelijke
hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten

Restwarmte en CO₂ mogelijk.

Opmerkingen

Beschikbaarheid van dit gebied is afhankelijk van grondverwerving en te doorlopen
procedures maar waarschijnlijk vanaf 2004.

Willem-Annapolder

Naam plan

Willem-Annapolder

Ligging gebied

Kapelle

Totale planomvang

78 ha.

Netto glas opp.

50 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

begin 2000

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

50

Vestigingsvoorkeur:

gebied ten behoeve van landelijke
hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten:

groene dooradering, windenergie.

Opmerkingen:

Gebr. Gresnigt (Vleuten) starten bedrijf van 32 ha (4 maal 8), zij geven de rest (18 ha.)
van de kavels uit aan andere tuinders.

Noord-Brabant:

In deze provincie is sprake van een specifieke situatie. Deze is weergegeven in de
provinciale glastuinbouw visie. In deze visie wordt onderscheid gemaakt in een viertal
soorten gebieden:

- Glastuinbouwgebieden met een aparte status (gebieden waar over wordt gegaan tot
maatwerk en sanering).
- Mogelijke doorgroeigebieden voor de glastuinbouw (onbeperkt doorgroeien binnen
het toegestane gemeentelijke beleid. Inplaatsing eventueel mogelijk. Clustering van
bedrijven).
- Vestigingsgebied voor de glastuinbouw (mogelijkheden om verspreid binnen deze
gebieden te vestigen).
- Onderzoekgebieden voor een projectmatige vestiging.

De provincie Brabant heeft aangegeven niet meer dan 1500 ha. glas in de provincie te
willen. Het huidige Brabantse areaal ligt rond de 1000 ha. Hieruit valt af te leiden dat er
nog ruimte is voor 1 à 2 projectvestigingen. In West-Brabant wordt er een lokatie-Mer
opgestart waarin de mogelijkheden naar een projectmatige vestiging wordt onderzocht.
Voor solitaire bedrijven geldt dat ze mogen doorgroeien naar 3 ha. als ze buiten de
kwetsbare gebieden liggen (i.v.m. landschap, milieu, natuur)

Onderzoekgebieden voor een projectmatige vestiging:**Steenbergen**

Naam plan

Steenbergen

Ligging gebied

Steenbergen

Totale planomvang

350/400 ha. (120 ha. regionale opvang).

Netto glas opp.

250 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Vestigingsvoorkeur

Ten behoeve van regionale en landelijke hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten

Geen restwarmte en CO₂**Opmerkingen**

Steenbergen is samen met Moerdijk een van de mogelijke projectvestigingen in Brabant. Problemen omtrent het water zijn in het huidige glastuinbouwgebied Steenbergen opgelost. De gemeente staat positief tegenover de projectvestiging. Beschikbaarheid van dit gebied is afhankelijk van grondverwerving en te doorlopen procedures maar waarschijnlijk vanaf 2004.

Moerdijk

Naam plan

Moerdijk

Ligging gebied

Moerdijk

Totale planomvang

120 ha. regionale opvang 150/200 ha. landelijke opvang

Netto glas opp.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Vestigingsvoorkeur

Ten behoeve van regionale en landelijke hervestiging

Duurzaamheidsaspecten

Restwarmte waarschijnlijk beschikbaar als in Cromstrijen.

Opmerkingen

Moerdijk is samen met Steenbergen een van de mogelijke projectvestigingen in Brabant. Gemeente is niet enthousiast over glastuinbouw. Beschikbaarheid van dit gebied is afhankelijk van grondverwerving en te doorlopen procedures maar waarschijnlijk vanaf 2004.

Deurne

Naam plan

Deurne

Ligging gebied	Deurne
Totale planomvang	150 ha.
Netto glas opp.	100 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Vestigingsvoorkeur Regionale opvang

Opmerkingen:

Waarschijnlijk opvang gebied voor wijkende glastuinders uit Asten-Neerkant en Deurne Neerkant (wijken i.v.m. de natuurwaarden in de Peel).

Duurzaamheidsaspecten

Overzicht mogelijke doorgroeigebieden:

Bergen op Zoom-Noord, Bergen op Zoom/Roosendaal-Heerle
Roosendaal- Wouwse Plantage, Halderberg, Rucphen- St. Willebrord
Rucphen-Sprundel, Etten Leur-Oost, Werkendam Sleeuwijk
Woudrichem-West, Woudrichem-Andel, Oirschot-West
Veghel-Oost, Boekel-Noord-Oost, Gemert-Bakel
Laarbeek-Beek en Donk, Helmond-Varenschut, Someren-West

Overzicht gebieden aparte status.

Steenbergen (Zie bovenstaande verduidelijking)
Waalwijk-Sprang-Capelle (is gelegen in de EHS)
Deurne-Helenaveen (in randzone van de Peel)
Zundert (boomteelt gebied)
Asten-Neerkant (in randzone van de Peel, EHS)
Deurne Neerkant (in randzone van de Peel, EHS)

Overzicht vestigingsgebieden.

In het merendeel van de gebieden geldt dat er nog wel wat ruimte is.
Etten-Leur-Noord, Etten-Leur-Zuid, Breda-West
Breda-Prinsenbeek, Zevenbergen, Drimmelen-Made
Oosterhout-Dongen, Heusden-Vlijmen, Someren
Asten, Deurne.

LLTB (Limburg)**Siberië**

Naam plan	Siberië
Ligging gebied	Grubbenvorst/Venlo
Totale planomvang	80 ha
Netto glas opp.	60 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar	1999
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	40 ha.

Vestigingsvoorkeur:	Ten behoeve van regionale en landelijke hervestiging.
---------------------	---

Duurzaamheidsaspecten	CO ₂ voorzieningen
-----------------------	-------------------------------

Opmerkingen:

Plan reeds ingediend (en goedgekeurd) als CO₂-project. Eerste fase van 40 ha. is inmiddels vol, tweede fase zal in 2000 vollopen. De provincie heeft een lokatie-Mer gestart waar de mogelijkheid om Siberië naar 200 ha. op te waardenen wordt meegenomen.

Helden

Naam plan	Helden
Ligging gebied	Helden
Totale planomvang	60 ha.
Netto glas opp.	40 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar	
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	

Vestigingsvoorkeur:	Ten behoeve van regionale hervestiging voornamelijk vanuit de Peelstreek.
---------------------	---

Duurzaamheidsaspecten

Opmerkingen

Californië

Naam plan	Californië
Ligging gebied	Grubbenvorst
Totale planomvang	200 ha
Netto glas opp.	133 ha

Wanneer eerste kavels beschikbaar	vanaf 2000
Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar	100 ha.

Vestigingsvoorkeur:

Ten behoeven van regionale en
landelijke hervestiging

Duurzaamheidsaspecten

Opmerkingen:

Planvorming moet nog gestalte krijgen.

GLTO (Gelderland, Utrecht en Overijssel)**Bergerden**

Naam plan

Bergerden

Ligging gebied

Gemeenten Huissen en Bemmelen

Totale planomvang

350 ha.

Netto glas opp.

200 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

1999-2005

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

10 ha. direct, 100 ha. in 2000 rest tot 2005

Vestigingsvoorkeur

Voor opvang van tuinders die moeten wijken voor: Waalsprong, Hervestiging Huissen-Bemmel, Landelijke hervestiging

Duurzaamheidsaspecten:

Een duurzaam inrichtingsplan is opgesteld met als elementen: clustervorming, collectieve gietwatervoorziening, landschappelijke inpassing, inpassing van ecologische verbindingszone, inpassing recreatieve voorzieningen.

Opmerkingen

Bergerden vormt de eerste fase van een op de lange termijn te ontwikkelen project van 800 ha.

Harmelerwaard

Naam plan

Harmelerwaard e.o.

Ligging gebied

Gemeente Harmelen en Vleuten-De Meern

Totale planomvang

292 ha.

Netto glas opp.

170 ha. (125 voor instroom vanuit Vleuten-De Meern en Utrecht)

Wanneer eerste kavels beschikbaar

2001, onzekerheid grondverwerving

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar.

Vestigingsvoorkeur

Harmelerwaard is bedoeld voor opvang van tuinders uit het gebied Vleuten-De Meern die moeten wijken vanwege de realisatie van de VINEX-lokatie Leidsche Rijn.

Duurzaamheidsaspecten

Een duurzaam inrichtingsplan is opgesteld met als elementen: Clustervorming, collectieve gietwatervoorziening, landschappelijke inpassing

Opmerkingen:

Er wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de realisatie van het glastuinbouwontwikkeling in de Harmelerwaard. Het ontwikkelingsbedrijf van de gemeente Utrecht (OGU) voert dit onderzoek uit en maakt daarbij een analyse van de risico's en onzekerheden die optreden bij de ontwikkeling van het gebied. Omstreeks 8 juli 1999 wordt de uitkomst van deze analyse verwacht. Go-or-no-go is Go geworden. Vanaf 2001 kan uitgifte van gronden worden verwacht.

Koekoekspolder

Naam plan

Ligging gebied

Totale planomvang

Netto glas opp.

Koekoekspolder

Gemeente IJsselmuiden

600 ha.

300 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Gefaseerd in de komende 10 jaar

30 ha. direct, vervolgens 30 ha./fase

Vestigingsvoorkeur

Gebied ten behoeve van de regionale en landelijke hervestiging.

Duurzaamheidsaspecten:

Een duurzaam inrichtingsplan is opgesteld met als elementen: Energie-infrastructuur, collectieve watervoorziening wegenstructuur landschappelijke inpassing.

Opmerkingen**Bommelerwaard**

Naam plan

Ligging gebied

Totale planomvang

Netto glas opp.

Bommelerwaard

Bommelerwaard

500 ha.

400 ha.

Wanneer eerste kavels beschikbaar

Hoeveel ha. tuinbouwkavel dan beschikbaar

Duurzaamheidsaspecten

Opmerkingen

Momenteel wordt er gewerkt aan een Streekplanuitwerking voor de Bommelerwaard. Een ontwikkeling wordt voorgestaan waarbij de tuinbouw wordt ontwikkeld aansluitend aan bestaande concentraties. Ontwikkelingsruimte primair bedoeld voor regionale opvang.

3
→ *Raymond Willems*
18/10/10
lepen
12/10/10

Provincie Limburg			
Zaak nr. CC 7447			
Stuk nr. 99/48726			
INGEK. 12 OKT. 1999			
MCX	T. REG	ONTVEV J/N	AF STUK
		NR:	

Gedeputeerde Staten van Limburg
t.a.v. dhr. ir. K. Slijkhuis
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

**landbouw, natuurbeheer
en visserij**

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
09-09-1999	99/42675	DZ 994346/GW/IB	06-10-1999
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Startnotitie Glastuinbouwlocaties		040-2329112	
Noord- en Midden-Limburg			

Hierbij stuur ik u mijn opmerkingen naar aanleiding van de voorliggende startnotitie Glaslocaties Noord- en Midden-Limburg.

Het totaal van de startnotitie wordt door ons positief beoordeeld. De volgende aanpassingen achten wij echter gewenst;

- blz. 18; bij het ruimtegebruik zal ook aangegeven dienen te worden of de aanvullende grondclaims, die het gevolg zijn van het provinciale ruimtelijke beleid, interfereren met de genoemde locaties. Hierbij denken wij met name aan de compensatieverplichting tengevolge van de realisering van Tradeport Noord en West en de realisering van de bij Tradeport Noord voorgestelde ecologische ontwikkelingszone langs o.a. de Gekkengraaf;
- blz. 21 bovenaan; het woord "waardevolle vegetaties" vervangen door "habitats uit de EG richtlijnen";
- blz. 22; bij de gevolgen voor bodem- grond- en oppervlaktewater willen wij ook graag aandacht voor verdroging als gevolg van de toename van de verzegelde oppervlakten (glasopstanden, regenwaterbassins, verhard oppervlak).

Ministerie van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij
Directie Zuid
Keizersgracht 5
Postadres: Postbus 6111
3600 HC EINDHOVEN
Telefoon: 040 - 23 29 111
Fax: 040 - 23 29 199
Email: Invz@Invz.agro.nl

DE PLV. DIRECTEUR,

A.A. Verhagen
ir. A.A. Verhagen

KREIS**VIERSEN**

Der Landrat

Amt für Planung und Umwelt**Rathausmarkt 3, 41747 Viersen**

Postanschrift: Kreisverwaltung, Postfach, 41707 Viersen

Provincie Limburg

- MW / CX -

- PER TELEFAX -

Es berät Sie: Herr Mees
 Zimmer: 1220
 ☎- Vermittlung: (0 21 82) 39 - 0
 ☎- Durchwahl: (0 21 82) 39 - 1418
 Telefax: (0 21 82) 39 - 1390
 E-Mail: planungsamt@kreis-viersen.de
 Internet: www.kreis-viersen.de
 Ihr Zeichen: 95 / 42680
 Mein Zeichen: 61/1 - 51 11 25

Datum: 13.10.99

Unterwerp**Startnotitie Glastuinbouwlocaties Noord- en Midden-Limburg**

Zu der o.a. Startnotitie werden seitens des Kreises Viersen keine Anregungen vorgetragen.

Eine Durchschrift dieses Schreibens erhält die Bezirksregierung Düsseldorf / Dez. 61.

Im Auftrag

gez. Eicher

Busverbindungen:
 99 56 - 99 57 - 99 85 - CE 99
 009 - 019 - 071 - 080 - 084 - 086 - 087 - 092 - 092
 Haltestelle: Busbahnhof Rathausmarkt

Konten der Kreiskasse:
 Nr. 110 285 80 Sparkasse Krefeld BLZ 320 500 00
 Nr. 103 90 305 Postgiroamt Köln BLZ 370 100 50
 9911002 - D:\DATEN\WIKI\WORDINGEN-GLASTUIN.OO.DOC

Wir sind für Sie da Montag bis Freitag 08:30 Uhr - 12:30 Uhr 14:00 Uhr - 15:30 Uhr außer Freitagnachmittag

Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek

(RUB)

Provincie Limburg
Coördinatie en Ondersteuning
het College van Gedeputeerde Staten
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Ubocho
13/10/99

Provincie Limburg			
Zaak nr. CC 7447			
Stuk nr. 99/48960			
INGEK. 13 OKT. 1999			
m c x	T. REG	ONTVBEV J/N	AF STUK
		NR:	

Datum
12-10-1999
Onderwerp

Briefnummer
U99-1601/CvR
Contactpersoon

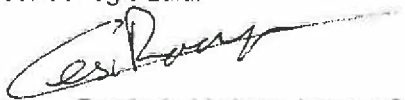
Geacht College,

Met verwijzing naar de door u gestarte m.e.r.-procedure Glastuinbouwlocaties Noord- en Midden Limburg, gekoppeld aan het POL, verzoek ik u, gelet op het bepaalde in de wet Milieubeheer deze brief te willen beschouwen als voorlopige inspraakreactie.

De voorgenomen plannen kunnen conflicteren met het rijksbeleid met betrekking tot het duurzaam behoud van het archeologisch bodemarchief. Om de gevolgen van de geplande activiteiten voor dit bodemarchief te kunnen beoordelen is een actueel overzicht van de bekende en te verwachten archeologische waarden onontbeerlijk. Ik hoop u die informatie zo spoedig mogelijk na te zenden.

Hoogachtend,
De directeur,
Namens deze,

Drs. C.A.M. van Rooijen
Archeologisch beleidsmedewerker
Voor de regio zuid.

c.c. Provincie Limburg, bureau Cultuur, afd. Cult. en Soc. Ontw. t.a.v. G. Janssen, postbus 5700, 6202 MA Maastricht

Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek

College van GS van Provincie Limburg
Coördinatie en Ondersteuning
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Datum
28-10-1999
Onderwerp

Briefnummer
U99-1671/AM/Is
Contactpersoon
A. Mennens, tst. 678

Provincie Limburg			
CC 7442			
99/51888			
HH		1999	
R. Ubachs		MEX	
3/11		JAN	

Geacht College,

Met verwijzing naar de door Gedeputeerde Staten van Limburg gestarte m.e.r.-procedure Glastuinbouwlocaties Noord- en Midden-Limburg, verzoek ik u, gelet op het bepaalde in de Wet Milieubeheer, deze brief te willen beschouwen als inspraakreactie.

In het rijksbeleid ten aanzien van de zorg voor archeologische monumenten, verwoord in de "Cultuurnota 1997-2000, Pantser of Ruggengraat", wordt het duurzaam behoud van het archeologisch bodemarchief nagestreefd. Immers voor een groot deel van het verleden is het bodemarchief vrijwel de enige informatiebron. Waar duurzaam behoud ter plekke niet mogelijk is, wordt gestreefd de in het bodemarchief aanwezige informatie daaruit te onttrekken door opgraving. Opgraven of anderszins vernietigen van archeologische waarden dient in dit streven naar duurzaam behoud echter zoveel mogelijk voorkomen en/of vermeden te worden. Indien behoud niet mogelijk is, dient bij de uitvoering van plannen rekening gehouden te worden met de kosten verbonden aan opgraving van archeologische waarden.

Binnen het bovengenoemde studie- en plangebied ligt een groot aantal archeologisch waardevolle terreinen, zoals deze op dit moment zijn opgenomen in het Centraal Monumentenarchief van de ROB. Daarnaast is er een groot aantal archeologische vindplaatsen bekend in het studie- en plangebied, zoals beschikbaar is in het Centraal Archeologisch Archief van de ROB. Ten slotte blijkt uit de indicatieve Kaart van Archeologische Waarden dat grote delen van het gebied een hoge tot middelhoge archeologische verwachting kennen. Het is nog niet bekend welke archeologische vindplaatsen zich hier bevinden. Dit kan alleen achterhaald worden door het uitvoeren van een archeologische inventarisatie.

In de startnotitie zijn de archeologie en cultuurhistorie meegenomen bij de verkenning van de milieueffecten (hoofdstuk 6). In paragraaf 6.3 staat het volgende: "Aantasting van eventuele archeologische waarden kan worden voorkomen door voor de aanleg van het glastuinbouwgebied een (verkenkend) archeologisch onderzoek uit te voeren op plaatsen met een hoge verwachtingswaarde." Deze formulering komt niet overeen met het rijksbeleid dat de ROB voorstaat. Wij verzoeken u dan ook, gelet op de voorafgaande alinea's van deze brief, de formulering aan te passen.

Kerkstraat 1 · 3811 CV Amersfoort
Postbus 1600 · 3800 BP Amersfoort
tel 033 422 77 77 · fax 033 422 77 99
<http://www.archis.nl> · rob@archis.nl

Datum

14-10-1999

Onderwerp

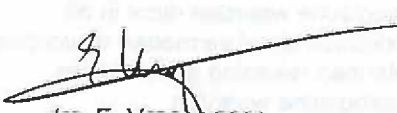
Voorts is het raadzaam om in het kader van de MER een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI) in de richtlijnen te laten opnemen. Dit is met name van belang voor de gebieden waarvoor een hoge tot middelhoge archeologische verwachting bestaat.

Ik verzoek u derhalve te overwegen om:

1. bij het vaststellen van de richtlijnen voor het MER rekening te houden met de wenselijkheid van een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI), teneinde een goede beoordeling van de aard, omvang en kwaliteit van het aanwezige bodemarchief mogelijk te maken;
2. bij het opstellen van het MER en het nemen van besluiten rekening te houden met de resultaten van het onder 1. voorgestelde onderzoek.

Uiteraard is de ROB te allen tijde bereid de inhoud van deze inspraakreactie en daaruit voortvloeiende consequenties nader met u te bespreken.

Hoogachtend,
de directeur,
namens deze,

drs. E. Vreene
coördinator Regio Zuid

cc. commissie voor de milieu-effectrapportage.

cc. Provincie Limburg, Afdeling Cultureel Erfgoed, t.a.v. mw. Drs. G. Jansen.

Aan
Gedeputeerde Staten van de Provincie
Limburg
t.a.v. de afdeling CMX
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Provincie Limburg			
Zaak nr			
Stuk nr			
INGEK. 15 NOV. 1999			
mC X	T REG	ONTVSEV J/N	AF STUK
		NR	

VERZONDEN 12 NOV. 1999

Contactpersoon
Ger Stevens
Datum
10 november 1999
Ons kenmerk
DLB 1999/26710
Onderwerp

Doorkiesnummer
043-3294379
Bijlage(n)
-
Uw kenmerk
-

Reactie op startnotitie MER Glastuinbouwlocaties Noord- en Midden Limburg

Geacht College,

In de vergadering van de PCO in oktober 1999 is o.a. de Startnotitie MER Glastuinbouwlocaties Noord- en Midden Limburg aan de orde geweest. Voor de volledigheid wil ik u mijn schriftelijke reactie op deze Startnotitie doen toekomen.

Als uitbreidingsgebieden c.q. ontwikkelingsgebieden voor glastuinbouwlocaties in Noord en Midden Limburg zijn Siberië te Maasbree, Californië te Grubbenvorst en de Maasbreeseweg te Helden als potentiële gebieden aangewezen. Naast de genoemde alternatieven wordt bezien welke in het Streekplan Noord- en Midden Limburg aangegeven centrumgebieden voor glastuinbouw als aanvullende zoekgebieden uitgewerkt kunnen worden. Eén van deze gebieden heeft betrekking op het glastuinbouwgebied ten zuiden van de kern Baarlo. Dit gebied is geheel gelegen in het waterbergend winterbed van de Maas. Dit houdt in dat mogelijke uitbreidingen van glastuinbouw in dit gebied te allen tijde zowel in het "RO-spoor" als in het "Rivierenwet-spoor" getoetst dienen te worden aan de criteria en voorwaarden zoals gesteld in de beleidsnota "Ruimte voor de Rivier". Ik verzoek bij de verdere studie inzake de uitbreidingslocaties voor glastuinbouw in Noord- en Midden Limburg hiermee rekening te houden.

Hoogachtend,

DE HOOFDINGENIEUR-DIRECTEUR

namens deze,

het hoofd van de onderafdeling Economie, Milieu en Ruimtelijke Ordening

L.E.J. De Loo
drs. L.E.J. De Loo

Postadres Postbus 25, 6200 MA Maastricht
Bezoekadres Avenue Céramique 125, Maastricht

Telefoon (043) 329 44 44
Telefax (043) 325 51 36

